

Handläggare
Henrik Nerlund
Telefon: 08-50829767

Till
Stadsbyggnadskontoret

Fågelbärsträdet 12, nybyggnad av flerbostadshus, 2024-06286

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker bifall till bygglov i föreliggande form.

Ärendet

Föreliggande ärende innebär att ett nytt flerbostadshus uppförs på John Ericssonsgatan 4 efter att befintlig byggnad, som 2021 givits rivningslov, tagits ner. Skönhetsrådet avstyrkte detta rivningslov 2019 enligt bilaga.

Den föreslagna nybyggnaden ligger helt inom den befintligas volym. I förslaget argumenteras för två avvikelser mot gällande detaljplan: dels att höjden ska tillåtas samma som befintligt och att våningshöjderna i byggnaden ska minskas så att ett ytterligare våningsplan ska kunna inrymmas i den befintliga volymen. Den föreslagna byggnaden är gestaltas med burspråk och uppglasade partier med grunda balkonger i totalt fyra försteraxlar mot gata och burspråk, djupare balkonger och fönster i sammantaget sex försteraxlar mot parksidan. Fasaden förslås putsas i en beige kulör med en bottenvåning täckt i natursten med trädetaljer.

Skönhetsrådet anser att den föreslagna byggnaden inte motsvarar de förväntningar som det unika läget kräver i Pontonjärområdet, mellan arkitekt Sven Markelius byggnadsminnesmärkta kollektivhus och arkitekt Björn Hedvalls frontbyggnad mot Normälarstrand. Rådet finner det riktigt att återuppbygga hela volymen och därmed tillåta en av två föreslagna avvikelser, men däremot inte att medge en lägre bjälklagshöjd och därmed ett ytterligare våningsplan. Denna förändring ger byggnaden klumpiga proportioner och trycker ned bottenvåningen i relation till de kringliggande husen som har en vertikal riktning. Att ta tag i och mäta sig med Kollektivhusets horisontalitet är inte ett lyckat grepp. Den aktuella byggnadens arkitektur bör inte vara de stora gesternas utan snarare en nedtonad elegans mellan två mer framträdande byggnader.

Den föreslagna byggnadens stora glaspartier behöver minskas och mer muryta presenteras mot gatan. Gatufasaden bör dessutom hållas fri från balkonger och med fördel behålla sin indelning i fem fönsteraxlar. Bottenvåningen bör även den vara i puts, med en möjlig lägre sockel i natursten. Helt stenkädda bottenvåningar finns inte på sidogatorna till Norrmälarstrand utan endast på huvudgatan. Denna dignitetsskillnad är genomtänkt i området och bör bestå.

Mot parken är det möjligt med balkonger, men glasytorna bör minskas och anpassas till den omgivande funktionalistiska arkitekturen. Detta gäller även smidesräcken, som i förslaget fått överläggare som uppfattas som tillagda i efterhand. Avslutningsvis anser rådet att taket bör hållas fritt från takfönster samt att fönster- och fasadkulör inte är övertygande utan att de måste bearbetas och tydligare ta sin utgångspunkt från paletten i den omgivande bebyggelsen. De överstora fönstren, en extra våning och avvikande sockelmaterial samverkar på ett negativt sätt för helhetsupplevelsen mot gatan.

Bilaga till yttrande SR 2024/109

SR 2019/169 2019-06-26

Handläggare

Monica Hector

Telefon: 0850829765

Till

Stadsbyggnadskontoret

**Fågelbärsträdet 12, rivning av grönklassad
byggnad, 2019-08371**

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet avstyrker bestämt bifall till ansökan om bygglov.

Ärendet

Ansökan avser rivning av flerbostadshus på fastigheten Fågelbärsträdet 12, John Ericssonsgatan 4. Den idag grönklassade byggnaden uppfördes 1931-32 efter ritningar av Gustaf Birch-Lindgren. Som skäl till rivningen anges att byggnadens stomme delvis är uppbyggd av aluminatcement och att alternativet till rivning skulle vara omfattande ombyggnation inklusive stomförstärkning.

Bebyggelsen i kvarteren längs Norr Mälarstrand har sammantaget ett högt arkitektoniskt och kulturhistoriskt värde. Den aktuella byggnaden har grönklassats av stadsmuseet medan grannhuset, det s.k. Kollektivhuset ritat av Sven Markelius, har blåklassats. Ytterligare värden i området är de allmänna parkytor som gårdarna utgör och strandparken längs Riddarfjärden. Husen i området uppfördes under 1930- och 40-talen och det är troligt att aluminatcement har använts som byggnadsmaterial i fler än i det i rivningsansökan aktuella huset.

Enligt Skönhetsrådet är frågan om hur man hanterar byggnaden på fastigheten Fågelbärsträdet 12 principiellt mycket viktig då beslutet kan bli prejudicerande. Skulle sökande få rivningslov innebär det i förlängningen att ett flertal hus byggda under samma period också kan få rivningslov. Det skulle kunna innebära att stora delar av bebyggelsen vid Norr Mälarstrand rivs liksom andra hus från samma period i andra delar av staden. Skönhetsrådet anser således

att det endast finns ett sätt att hantera byggnaden på och det är ombyggnad och stomförstärkning då rivning av bostadshuset är fullkomligt otänkbar, både med tanke på byggnadens grönklassning och på de effekter i stadsbilden det prejudicerande beslutet skulle få.

Ärendet är avgjort med av rådet till sekreteraren delegerad rätt till beslut.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2024-05-07
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2024-05-07